

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVA - REPUBLIC OF KOSOVO
KËSHILLI GJYQËSOR I KOSOVËS - SUDSKI SAVET KOSOVA - KOSOVO JUDICIAL COUNCIL
PANELI ZGJEDHOR PËR ANKESA DHE PARASHTRESA
IZBORNI PANEL ZA ŽALBE I PREDSTAVKE - ELECTION COMPLAINTS AND APPEALS PANEL

A. br. 6/2025

Izborni panel za žalbe i predstavke (IPŽP), sastavljen od sudija Skendera Ćočaja - predsjednika, Arsima Hamzaja i Kujtima Pasula - članova, odlučujući o žalbi političkog subjekta Demokracija Srbija, sa sedištem u Severnoj Mitrovici, podnetoj protiv Odluke Centralne izborne komisije (CIK), sa protokolom br. 01/2216/2025, od 21.08.2025. godine, zbog nesertifikovanja za učešće na lokalnim izborima u Republici Kosovo koji će se održati 12. oktobra 2025. godine, na sednici panela održanoj 29.08.2025. godine, donosi se sledeća:

ODLUKA

I. USVAJA SE kao osnovana žalba političkog subjekta Srpska demokratija, sa sedištem u Severnoj Mitrovici, podneta protiv odluke Centralne izborne komisije (CIK), sa protokolom br. 01/2216/2025, od 21.08.2025. godine, zbog nesertifikovanja Liste kandidata za Skupštinu opštine i kandidata za gradonačelnika opštine političkog subjekta Srpska demokratija, za učešće na lokalnim izborima u Republici Kosovo koji će se održati 12. oktobra 2025. godine.

II. PONIŠTAVA SE odluka Centralne izborne komisije (CIK), sa protokolom br. 01/2216/2025, od 21.08.2025. godine, NALAŽE SE Centralnoj izbornoj komisiji (CIK) da overi listu kandidata za Skupštinu opštine i kandidata za gradonačelnika političkog subjekta Srpska demokratija, u skladu sa Preporukom Kancelarije za registraciju, sertifikaciju i finansijsku kontrolu političkih subjekata pri CIK-u, od 21.08.2025. godine, za učešće na lokalnim izborima u Republici Kosovo koji će se održati 12. oktobra 2025. godine.

Obrazloženje

Dana 28.08.2025. godine, IPŽP je primio žalbu koju je podneo politički subjekt Srpska demokratija, sa sedištem u Severnoj Mitrovici, putem kosovske pošte 22.08.2025. godine, podnetu protiv odluke Centralne izborne komisije kojom se odbija overa liste kandidata političkog subjekta Srpska demokratija za lokalne izbore.

Podnosilac žalbe navodi da na osnovu člana 115. Zakona br. 03/L-073 o opštim izborima, sa izmenama i dopunama, politički subjekt Srpska demokratija podnosi žalbu na odluku Centralne izborne komisije (u daljem tekstu: CIK) kojom je odbijena preporuka Kancelarije (KRSFKPS) za potvrđivanje lista kandidata, iako se u istoj preporuci navodi da ne postoje zakonske prepreke za verifikaciju liste i kandidata.

U žalbi se dalje navodi da je CIK dana 21.8.2025. godine doneo odluku o odbijanju preporuke KRSFKPS za potvrđivanje liste kandidata i kandidata za gradonačelnike političkog subjekta Srpska demokratija u četiri opštine. U obrazloženju se navodi da nije pronađena zakonska prepreka za verifikaciju liste, ali je ipak odluka doneta suprotno preporuci i bez valjanog pravnog osnova. Ovim su direktno prekršena ustavna i zakonska prava političkih subjekata i kandidata.

Podnosilac žalbe ističe da član 27. Zakona o opštim izborima (03/L-073) - predviđa da CIK proverava liste kandidata ako ne postoje zakonske prepreke, dok član 30. Zakona o opštim izborima (03/L-073) - detaljno opisuje uslove i kriterijume koje kandidati i liste kandidata moraju da ispunjavaju. Pošto je KRSFKPS utvrdio da su ispunjeni svi formalni uslovi i da ne postoje prepreke, CIK je bio dužan da izvrši proveru. Dok član 115. Zakona o opštim izborima - predviđa pravo političkog subjekta da se žali na odluke CIK-a pred IPŽP-om, ako se smatra da su odluke donete kršeći zakon.

Podnosilac žalbe dalje ističe da član 45. Ustava Kosova - garantuje aktivno i pasivno pravo glasa, tj. pravo građana da biraju i budu birani bez diskriminacije. Član 31. Ustava Kosova - pravo na pravedno i nepristrasno odlučivanje. Član 54. Ustava Kosova - garantuje pravo na sudsku i institucionalnu zaštitu kada su povređena ustavna i zakonska prava. Član 15. Zakona br. 05/L-021 o zabrani diskriminacije - zabranjuje svako neosnovano ometanje političke aktivnosti i učešća na izborima. Član 3. Protokola br. 1 uz Evropsku konvenciju o ljudskim pravima - obavezuje Kosovo da obezbedi slobodne izbore i jednake mogućnosti za političko učešće.

Podnosilac žalbe ističe da je odluka CIK-a doneta bez pravnog osnova, suprotna je nalazima sopstvene stručne službe (KRSFKPS), krši osnovna izborna i ustavna prava političkih subjekata i kandidata i predstavlja oblik selektivne i diskriminatorne primene prava.

Istim se zahteva od IPŽP-a, na osnovu člana 115. Zakona o opštim izborima, da usvoji žalbu političkog subjekta Srpska demokratija kao osnovanu, da poništi odluku CIK-a kojom je odbijena preporuka KRSFKPS -a i da naloži CIK-u da verifikuje listu kandidata i kandidate političkog subjekta Srpska demokratija u skladu sa zakonom i preporukom KRSFKPS-a.

Kao dokaz, priložio je sledeće dokaze: Odluku CIK-a br. 01/2216-2025 od 21.8.2025. Preporuku KRSFKPS -a, Statut političkog subjekta Srpska demokratija.

U svom odgovoru na žalbu, Centralna izborna komisija objašnjava celokupan tok procesa koji je sprovela, ističući da je u skladu sa Operativnim planom koji je odobrila Centralna izborna komisija za lokalne izbore koji će se održati 12. oktobra 2025. godine, period za prijavu za ovlašćenje političkih subjekata i njihovih kandidata počeo 26. juna 2025. godine i završio se 13. avgusta 2025. godine. Politički subjekt koji je podneo prijavu za Srpsku Demokratiju je završio sve korake prijave za sertifikaciju putem elektronske platforme 13. avgusta 2025. godine. Ovaj politički subjekt je podneo kandidature kako je definisano Izbornom uredbom br. 04/2024 o sertifikaciji političkih subjekata i njihovih kandidata, politički subjekt je ispunio sve obaveze dostavljanjem sledeće dokumentacije: Politička deklaracija; kodeks ponašanja; spisak kandidata političkog subjekta; brošura sa potpisima sto osamdeset šest (186) pristalica; obrazac za sertifikaciju kandidata; uplatnica za naknadu za sertifikaciju. Kancelarija je, u skladu sa obavezama koje proizilaze iz važećeg zakonodavstva, proverila svu dokumentaciju koju je Srpska demokratija postavila na platformu za sertifikaciju. Nakon provere dokumentacije, Kancelarija je zaključila da je zahtev za overu potpun i nastavila je sa proverom kandidata u pogledu njihove podobnosti prema zahtevima

iz člana 30. Zakona o opštim izborima (ZOI). Od svih zahteva koje je Kancelarija poslala za proveru kandidata političkog subjekta Srpska demokratija, svi su vraćeni bez nalaza za kandidate koje je predstavio predmetni subjekt, što znači da svi kandidati Srpske demokratije ispunjavaju uslove podobnosti koji proizilaze iz člana 30. ZOI. Politička stranka Srpska demokratija je završila zahtev za overu za učešće na lokalnim izborima 12. oktobra 2025. godine putem elektronske platforme CIK-a 13.08.2025. godine. Kancelarija je izvršila sve neophodne provere dokumentacije prijave i poslala je listu kandidata političke stranke Srpska demokratija na neophodne provere nadležnim institucijama u vezi sa podobnošću kandidata prema zahtevima koji proizilaze iz člana 30. ZOI. Provere liste kandidata nisu rezultirale nikakvim nalazima koji bi sprečili ovlašćenje bilo kog od kandidata predstavljenih na listi političke stranke Srpska demokratija. Politička stranka Srpska demokratija u skladu sa stavom 3 člana 16 Zakona br. 08/L-228 o opštim izborima u Republici Kosovo (ZOI) automatski se sertifikuje za učešće na izborima. Nakon što su završeni svi potrebni koraci za verifikaciju aplikacije, Kancelarija za registraciju, sertifikaciju i finansijsku kontrolu političkih subjekata preporučila je CIK-u overu liste kandidata političke stranke Srpska demokratija za skupštine opština u osamnaest (18) opština i kandidata za gradonačelnika u jedanaest (11) opština. Ukoliko je to u suprotnosti sa članom 30. Zakona o opštim izborima Kancelarija preporučuje CIK-u da ne izvrši sertifikaciju. Dok u slučaju kada imaju podatke o kandidatima čije radnje krše zakonske ili podzakonske akte, ali protiv kojih nisu preduzete konačne mere ili sudske odluke, Kancelarija ih preporučuje za sertifikaciju. Ova preporuka dolazi kao rezultat provera od strane pravosudnih institucija, ili drugih provera, kako je definisano u članu 30. ZOI-a. Kao rezultat završetka svih potrebnih provera za kandidate predstavljene na listi političkog subjekta Srpska demokratija, Kancelarija je pripremila preporuku za sertifikaciju svih kandidata. Na sastanku br. 50 CIK-a održanom 21.08.2025. godine, Kancelarija je predstavila preporuku za overu liste kandidata političke stranke Srpska demokratija za učešće na lokalnim izborima 12. oktobra 2025. godine. Nakon predavljanja preporuke, otvorena je diskusija među članovima CIK-a, gde je tokom diskusije istaknuto da predsednika ove stranke, Aleksandra Arsenijevića, a istovremeno i kandidata na izborima, traže organi za sprovođenje zakona zbog sumnje da je počinio krivična dela. Na osnovu ovih informacija, postavljene su i sumnje u autentičnost potpisa šefa ovog političkog subjekta, Aleksandra Arsenijevića, na obrascima zahteva za overu. Nakon diskusije, preporuka koju je predstavila Kancelarija, za overu liste kandidata političke stranke Srpska demokratija, dobila je dva (2) glasa za, dva (2) glasa protiv i sedam (7) uzdržanih. Predmetna preporuka nije dobila 2/3 glasova potrebnih za overu, kako je propisano stavom 4 člana 63 ZOI-a. Shodno tome, zahtev za overu liste kandidata je odbijen kako je predviđeno stavom 4 člana 17. ZOI-a i doneta je Odluka 01/2216-2025. Stranka je odmah obaveštena o odluci i poučena je o pravu na žalbu, u skladu sa ZOI. Uz odgovor CIK-a priloženi su sledeći dokumenti: Odluka Centralne izborne komisije br. 01/2216-2025 o odbijanju sertifikacije kandidata političkog subjekta Srpska demokratija. Preporuka Kancelarije za registraciju, sertifikaciju i finansijsku kontrolu političkih subjekata, o sertifikaciji kandidata političkog subjekta Srpske demokratije, materijali primljeni od Ministarstva unutrašnjih poslova u vezi sa profilom Aleksandra Arsenijevića. Izborni panel za žalbe i predstavke – IPŽP, nakon pregleda predmetnih spisa i nakon razmatranja žalbe, kao i odgovora na žalbu od strane CIK-a, utvrdio je da:

Žalba je osnovana.

Panel procenjuje da, na osnovu predmetnih spisa, proizilazi da je politički subjekt Srpska demokratija, za lokalne izbore u Republici Kosovo koji će se održati 12. oktobra 2025. godine,

popunio zahtev za sertifikaciju kao politički subjekt, uključujući listu kandidata za skupštinu opštine i kandidata za gradonačelnike opština, u Kancelariji za registraciju, sertifikaciju i finansijsku kontrolu političkih subjekata pri CIK-u. S druge strane, Kancelarija za registraciju, sertifikaciju i finansijsku kontrolu političkih subjekata pri CIK-u, 21. avgusta 2025. godine, izdala je preporuku kojom se preporučuje da je politički subjekt Srpska demokratija, zajedno sa kandidatima ovog političkog subjekta, ispunio zakonske uslove za sertifikaciju za učešće na lokalnim izborima u Republici Kosovo koji će se održati 12. oktobra 2025. godine.

CIK, na sednici održanoj 21.08.2025. godine, odlučujući po preporuci Kancelarije za registraciju, sertifikaciju i finansijsku kontrolu političkih subjekata pri CIK-u, nije odobrio preporuku Kancelarije za overu liste kandidata političkog subjekta Srpska Demokratija, odnosno utvrđeno je da preporuka za overu liste kandidata političkog subjekta Demokratija Srpska nije usvojena, jer je nakon glasanja 2 glasa bila za, 2 glasa protiv i 7 uzdržanih, te kao rezultat toga preporuka nije dobila potreban broj glasova za usvajanje, uzimajući u obzir da prema stavu 4 člana 63 ZOI-a, da bi bio overen, politički subjekat mora dobiti 2/3 glasova.

Panel, nakon pregleda i ocenjivanja predmetnih spisa, nije mogao da prihvati stav i zaključak CIK-a, opisan u njegovoj odluci od 21.08.2025. godine sa brojem protokola 01/2216/2025, kao pravičan i zakonit, budući da je isti u suprotnosti sa zakonskim odredbama koje se odnose na overu političkih subjekata i lista kandidata, tačnije članovima 16, 26, 27 ZOI-a, koji utvrđuju uslove i način overe političkih subjekata i lista kandidata političkih subjekata koji učestvuju na izborima.

Panel podseća da je u ovom slučaju CIK utvrdio da je politička stranka Srpska Demokratija automatski overena za učešće na izborima, kako je definisano u članu 16, stav 3 ZOI-a. Stoga, sledi da je ovaj politički subjekt overen, ali da je pitanje vezano za ispunjavanje ili neispunjavanje zakonskih uslova za overivanje kandidata za gradonačelnike i skupštine opština ovog političkog subjekta.

Odredba člana 26. stav 1. ZOI-a predviđa da: „*Politički subjekt, koalicija političkih subjekata ili građanska inicijativa koja je podnela zahtev za ovlašćenje za učešće na izborima, podnosi Kancelariji listu kandidata blagovremeno i na način utvrđen pravilima CIK-a* “. Dok član 27. stav 2. ZOI-a predviđa da: „*Kancelarija će pregledati sve liste kandidata i u slučaju zaključka da je politički subjekt ispunio zahteve iz Poglavlja III i IV ovog zakona, onda će preporučiti CIK-u ovlašćenje liste u roku od deset (10) dana od prijema liste*“. Takođe, u Izornoj uredbi CIK-a br. 04/2024 o sertifikaciji političkih subjekata i njihovih kandidata, odnosno u članu 2, tački 2, izričito je predviđeno da: „*Nakon ispunjavanja uslova iz stava 1 ovog člana, registrovana politička stranka će biti automatski sertifikovana, osim ako Izborni panel za žalbe i predstavke (IPŽP) ne potvrdi da politička stranka nije platila kazne izrečene na preliminarnim izborima ili bilo koju drugu obavezu, uključujući kazne koje je izrekao CIK ili je sankcionisana prema članu 15 Uredbe br. 01/2024 Registracija i funkcionisanje političkih stranaka* .“

Član 45 Ustava Republike Kosovo predviđa da: „*Svaki građanin Republike Kosovo koji je navršio osamnaest godina, čak i na dan izbora, ima pravo da bira i da bude biran, osim kada je ovo pravo ograničeno sudskom odlukom.*“

U konkretnom slučaju, Panel procenjuje da je politički subjekt Srpska Demokratija podneo zahtev za učešće na lokalnim izborima 12. oktobra 2025. godine, kako je utvrđeno zakonskim odredbama članova 16, 17 i 27 Zakona o opštim izborima (ZOI), dok je Kancelarija za registraciju, sertifikaciju i finansijsku kontrolu političkih subjekata pri CIK-u preporučila sertifikaciju političkog subjekta Srpska Demokratija (Aneks 1), zajedno sa listom njihovih kandidata za lokalne izbore u Republici Kosovo. IPŽP smatra da procena da li je kandidat podoban ili ne da bude deo liste treba da se zasniva na zakonskim kriterijumima utvrđenim u članu 30 ZOI, dok u ovom slučaju, spisi predmeta pokazuju da je preporuka za sertifikaciju liste kandidata za Skupštinu opštine i kandidata za gradonačelnike opština političkog subjekta Srpska demokratija data nakon što su svi kandidati prethodno provereni sa podacima koje su dostavile nadležne institucije u vezi sa podobnošću kandidata u skladu sa zakonskim zahtevima, odnosno uslovima utvrđenim u članu 30 ZOI-a.

IPŽP ocenjuje da osporena odluka ne sadrži nikakav razlog za odbijanje sertifikacije političkog subjekta, s obzirom na zakonske uslove koje politički subjekt mora da ispuni, uključujući listu kandidata za Skupštinu opštine i kandidata za gradonačelnike opština, da bi bio registrovan, iako je interni mehanizam CIK-a preporučio da je subjekt koji je podneo zahtev za registraciju ispunio sve zakonske uslove. Stoga, odluka u ovom slučaju treba da zavisi od volje članova ili je obaveza da se odluka poziva na izveštaj i zakonski definisane kriterijume za sertifikaciju političkih subjekata, odnosno da ima procenu s obzirom na zakonske uslove i kriterijume za koje je interni mehanizam CIK-a procenio da su ispunjeni u ovom slučaju za sertifikaciju političkog subjekta Srpska Demokratija i liste kandidata za Skupštinu opštine i kandidata za gradonačelnike opština ovog političkog subjekta.

Panel ocenjuje da ožalbena odluka CIK-a ne daje nikakve razloge zašto je odbijena preporuka Kancelarije za registraciju, sertifikaciju i finansijsku kontrolu političkih subjekata pri CIK-u za sertifikaciju liste kandidata političkog subjekta Srpska Demokratija. Obrazloženje osporene odluke je manjkavo, nepotpuno i ne razrađuje sva pitanja i odlučne činjenice koje se bave ovom administrativnom stvari, u vezi sa odbijanjem zahteva za overu Liste kandidata za Skupštinu opštine i kandidata za gradonačelnike opština političkog subjekta Srpska demokratija. Osporena odluka ne sadrži procenu činjenica u odnosu na zakonske odredbe, stoga se odluka ne može smatrati pravičnom i zakonitom i donetom u skladu sa zakonskim odredbama Zakona o opštim izborima i Uredbe 04/2024 o sertifikaciji političkih subjekata i njihovih kandidata.

Stoga je Panel odlučio kao u dispozitivu ove odluke u skladu sa članovima: 53 stav 1, 131 stav 4, Zakona br. 05/L-031 o opštem upravnom postupku, koji izričito predviđa da „*Upravni akt može biti poništen ili ukinut, po službenoj dužnosti, od strane javnog organa koji je nadležan za donošenje akta, njegovog nadzornog organa ili drugog organa izričito određenog zakonom.* Član 131 stav 4 Zakona o opštem upravnom postupku predviđa da „*Kada nadležni javni organ oceni da je žalba dozvoljena i osnovana, poništiće ili izmeniti ožalbeni akt novim upravnim aktom ili doneti odbijeni akt, na zahtev stranke*“.

Panel je takođe procenio odgovor na žalbu CIK-a od 29.08.2025. godine, ali je utvrdio da nije bio relevantan da se donese drugačija odluka od one koja je navedena u dispozitivu ove odluke, jer on ne sadrži relevantne dokaze u pogledu zakonskih uslova vezanih za sertifikaciju tih kandidata.

Panel ocenjuje da iz navedenih odredbi proizilazi da je osporena odluka suprotna važećim zakonskim odredbama, za koje je odlučio kao u dispozitivu ove odluke, i naložio CIK-u da sprovede odluku IPŽP-a u skladu sa odredbom člana 118. stav 5. ZOI-a.

U skladu sa članom 115. stav 1. u vezi sa članom 118. stav 1. i 5. i 119. ZOI-a, odlučeno je kao u dispozitivu ove odluke.

Izborni panel za žalbe i predstavke
A. br. 6/2025, datum: 29.08.2025

Predsedavajući panela
Skender Ćočaj

Pravni savet : Protiv ove odluke dozvoljena je žalba, u skladu sa članom 118. stav 4. ZOI-a, Vrhovnom sudu Kosova, u roku od četrdeset osam (48) sati od trenutka prijema ove odluke.